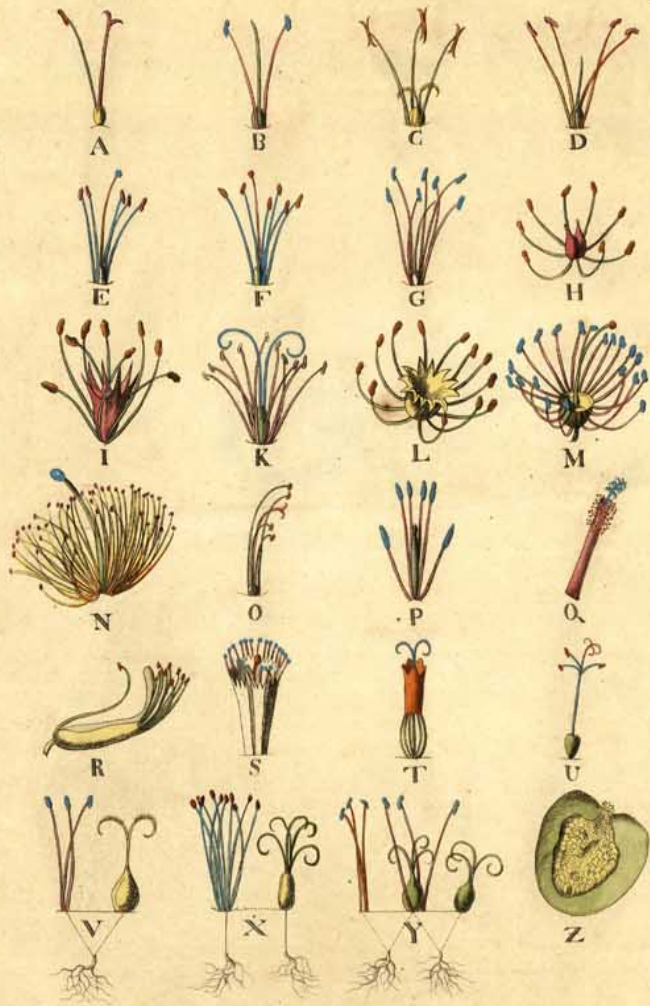

Clariss: LINNÆI.M.D.
 METHODUS plantarum SEXUALIS
 in SISTEMATE NATURÆ
 descripta

Lugd. bat: 1736

G.D.EHRET. Palat-heidelb:
 fecit & edidit

CAROLI LINNÆI, *SVECI,*
DOCTORIS MEDICINÆ,
SYSTEMA NATURÆ,

S I V E

REGNA TRIA NATURÆ

SYSTEMATICE PROPOSITA

P E R

CLASSES, ORDINES,
GENERA, & SPECIES.

O JEHOVA! *Quam ampla sunt opera Tua !*
Quam ea omnia sapienter fecisti !
Quam plena est terra possessione tua !

Pfalms. civ. 24.

LUGDUNY BATAVORUM,
Apud THEODORUM HAAK, MDCCXXXV.

EX TYPOGRAPHIA
JOANNIS WILHELMI DE GROOT.

R. 4512

CAROLI LINNÆI

DOCTORIS MEDICINÆ

SYSTEMA NATURÆ

LIBER

REGINA TRIA NATURÆ

SYSTEMATICÆ PROPOSITA

PER

CLASSES, ORDINES,

GENERA, & SPECIES

Omnino! Quisquis hunc librum
legit, in mente habere debet
Quisquis hunc librum legat
Hinc erit.

AVCTOR CAROLUS LINNÆUS
HABUIT HANC LIBRUM

EX LIBRARIIS

JOHANNIS WILHELMII DE GROOT

CLAVIS SYSTEMATIS SEXUALIS.

Flos est plantarum gaudium.

--- Sic planta propagat!

NUPTIÆ PLANTARUM
Actus generationis incolarum Regni Vegetabilis
florigenia.

PUBLICÆ.
Nuptiæ coram totum mundum
visibilem aperte celebrantur.
Flores unicuique visibiles sunt.

MONOCLINIA.
Mariti & Uxores uno eodemque
Thalamo gaudent.
Flores omnes hermaphroditi sunt,
& stamina cum pistillis in
eodem flore.

DIFFINITAS.
Mariti inter se non cognati
sunt.
Stamina nullâ suâ parte connata
inter se sunt.

INDIFFERENTISMUS.
Mariti nullam subordinationem
inter se invicem observant.
Stamina nullam accuratam propo-
sitionem longitudinis inter
se invicem habent.

SUBORDINATIO.
Mariti certi reliquis preferuntur.
Stamina duo semper reliquis breviora sunt.

AFFINITAS.
Mariti propinqui & cognati
sunt.
Stamina coherent vel inter se
invicem aliqua sua parte,
vel cum pistillo.

DICLINIA. à *dis* bis & *κλίω* Lectus, Thalamus.
Mariti seu femine distinctis
thalamis gaudent.
Flores masculini vel feminini in
eodem specie.

CLANDESTINÆ.
Nuptiæ clam instituantur.
Flores, oculis nostris nudis
vix conspiciuntur.

MONANDRIA. à <i>μῶν</i> unicus, & <i>ἀνδρ</i> maritus. Maritus unicus in matrimonio. Stamen unicum in flore hermaphrodito.	I.
DIANDRIA. Mariti duo in eodem conjugio. Stamina duo in flore hermaphrodito.	II.
TRIANDRIA. Mariti tres in eodem conjugio. Stamina tria in flore hermaphrodito.	III.
TETRANDRIA. Mariti quatuor in eodem conjugio. Stamina quatuor in eodem flore cum fructu. Obs. Si Stamina 2 proxima breviora sunt, referatur ad Cl. 14.	IV.
PENTANDRIA. Mariti quinque in eodem conjugio. Stamina quinque in flore hermaphrodito.	V.
HEXANDRIA. Mariti sex in eodem conjugio. Stamina sex in flore hermaphrodito. Obs. Si ex his Stamina 2 opposita breviora, pertinet ad Cl. 15.	VI.
HEPTANDRIA. Mariti septem in eodem conjugio. Stamina septem in flore eodem cum pistillo.	VII.
OCTANDRIA. Mariti octo in eodem thalamo cum femina. Stamina octo in eodem flore cum pistillo.	VIII.
ENNEANDRIA. Mariti novem in eodem thalamo cum femina. Stamina novem in flore hermaphrodito.	IX.
DECANDRIA. Mariti decem in eodem conjugio. Stamina decem in eodem flore cum pistillo.	X.
DODECANDRIA. Mariti duodecim in eodem conjugio. Stamina duodecim in flore hermaphrodito.	XI.
ICOSANDRIA. ab <i>ἴκωσ</i> viginti & <i>ἀνδρ</i> . Mariti viginti communiter, sæpe plures, raro pauciores. Stamina (non receptaculo) calicis lateri interno adnata.	XII.
POLYANDRIA. à <i>πολύ</i> & <i>ἀνδρ</i> . Mariti viginti & ultra in eodem cum femina thalamo. Stamina a 15 ad 1000 in eodem, cum pistillo, flore.	XIII.
DIDYNAMIA. à <i>δί</i> , bis, & <i>δύναμις</i> potentia. Mariti quatuor, quorum 2 longiores, & 2 breviores. Stamina quatuor, quorum 2 proxima longiora sunt.	XIV.
TETRADYNAMIA. Mariti sex, quorum 4 longiores in flore hermaphrodito. Stamina sex, quorum 4 longiora, 2 autem opposita breviora.	XV.
MONADELPHIA. à <i>μῶν</i> unicus, & <i>ἀδελφός</i> frater. Mariti, ut frutres, ex una basi proveniunt. Stamina filamentis in unum corpus coalita sunt.	XVI.
DIADELPHIA. Mariti è duplici basi, tamquam è duplici matre, oriuntur. Stamina filamentis in duo corpora connata sunt.	XVII.
POLYADELPHIA. Mariti ex pluribus, quam duabus, matribus orti sunt. Stamina filamentis in tria, vel plura, corpora coalita.	XVIII.
SYNGENESIA. à <i>σύν</i> simul, & <i>γένεσις</i> generatio. Mariti cum genitalibus foedus constituerunt. Stamina autem (raro filamentis) in cylindrum coalita.	XIX.
GYNANDRIA. à <i>γυνή</i> femina, & <i>ἀνδρ</i> maritus. Mariti cum feminis monstruose connati. Stamina pistillis (non receptaculo) insident.	XX.
MONOECIA. à <i>μῶν</i> unicus, & <i>οἶκος</i> domus. Mares habitant cum fem. in eadem domo, sed diverso thalamo. Flores masculini & feminini in eadem planta sunt.	XXI.
DIOECIA. Mares & femine habitant in diversis thalamis & domiciliis. Flores masculini in diversa planta, à femininis nascuntur.	XXII.
POLYGAMIA. à <i>πολύ</i> , & <i>γάμος</i> Nuptiæ. Mariti cum uxoribus & innuptis colibant in distinctis thal. Flores Hermaphroditi. & masculini l. femina. in eadem specie.	XXIII.
CRYPTOGAMIA. à <i>κρυπτός</i> occultus, & <i>γάμος</i> Nuptiæ. Nuptiæ clam celebrantur. Florent intra fructum, vel parvitate oculos nostros subterfugiant.	XXIV.

ORDINES à Feminis seu pistillis, ut classes à Maribus seu staminibus, desumuntur; in Classi Syngenesiæ autem à cæteris parum differunt Ordines. c. gr.

MONOGYNIA, Digynia, Trigynia, Tetragynia &c. à *γυνή* femina, præpositis numeris græcis *μῶν*, *δί*, *τρί*, *τέτρα*, &c.

i. e. Pistillum 1. 2. 3. 4. &c. Numerus hic pistilli desumitur à Basi styli, si stylus autem deficit, à numero Stigmatum calculus fit.

MONOGAMIA constat multis nuptiis, conjugia pura contrahentibus.

i. e. multis stoculis flaminibus & pistillis instruitis. Flores ejusmodi maximam partem vulgò Compositi dicuntur.

POLYGAMIA, ubi thalami vere nuptorum discum occupant, & ambitum cingunt thalami meretricum maritis desitutarum, ut a maritis uxoris fecundentur.

i. e.; ubi stoculi Hermaphroditi discum occupant, & marginem cingunt stoculi feminini, staminibus destituti, idque triplici modo:

α. **SUPERFLUA** dicitur, cum femine maritate fertiles sunt, ac familiam propagare queunt; adeo ut meretricum auxilium videatur superfluum.

i. e. cum flores disci Hermaphroditi stigmatè instruuntur & semina proferunt, flores quoque feminini radium constituentes similiter semina ferunt.

β. **FRUSTRANEA** dicitur, cum femine maritate fertiles sunt & speciem propagare queunt; Meretrices autem ob defectum vulvæ, veluti castrate, impregnari nequeunt.

i. e. cum flores disci Hermaphroditi stigmatè instruuntur & semina proferunt, stoculi vero radium constituentes, quum stigmatè careant, semina proferre nequeunt.

γ. **NECESSARIA** dicitur, cum femine maritate, ob genitalium labem & vulvæ defectum steriles, familiam propagare nequeunt; meretricibus autem à maritis feminarum fecundatis, uxorum locum suppletibus, soboleque late propagantibus.

i. e. cum flores Hermaphroditi ob defectum stigmatè pistilli, semina proferre nequeunt, floribus autem femininis in radio semina perfecta proferentibus.

CAROLINÆ

A.	C.	E.	F.	G.	K.	L.
MONANDRIA.	TRIANDRIA.	PENTANDRIA.	HEXANDRIA.	HEPTANDRIA.	DECANDRIA.	DODECANDRIA.
<i>Stamen Unicum.</i> MONOGYNIA. Hippuris, Limnæa, V. Canna, Conostictis T. DIGYNIA. Cotiferrum l. Salsaria D. AUCTORES Systematici allegati. A. <i>Alta Parisiensis</i>, Tourm. B. <i>Boerhaavia</i>, C. <i>Casalingus</i>, D. <i>Dillenius</i>, E. Gronovius, qui multas mecum communicavit plantas peregrinas, e quibus nova genera asposuit. H. Heisterus, I. Heisterus, J. Julicæ, K. Kasavol fil., L. Michelus, Mg. <i>Magnolus</i>, N. Martynus, O. Plumierus, P. Pontederus, Q. R. Juss., R. Ruyssius, S. Rivinus, T. Scheuchzerus, U. Tournefortius, V. Vaillantus. 100. Vide Hexandrium Hexagynum, Ubi VI. 100. <i>Alisma Damascopolis</i>, id est: Damascopolium Tournefortii, est ejusdem generis cum <i>Alisma in Hexandrio Polygynia</i>. * Indicat plantam flores, a me hæcenus non examinatos, sed a fida Auctorum descriptione vel Figura heic inferatos. † Nova genera a me constituta.	<i>Stamina Tria.</i> MONOGYNIA. * Calice vix ullo. Valeriana T. Pina Rp. Valeriana T. Boerhaavia V. † Calice perianthio. Tamandua *. ‡ Calice spatha. Crocus. Gladiolus. Antholyza †. Iria T. § Calice gluma. Cyperus. Scirpus. Eriophorum. <i>Limnæa</i> T. ¶ GUMOSI SPICATI. Hordeum. Triticum. Secale. Phalaris. Alopecurus. Phleum †. <i>Gr. erythroides</i>. Lolium †. Nardus †. <i>Gr. Spicatum</i>. § GUMOSI PANICULATI. Panicum. Milium. Bria †. Agrostis †. Bromus †. Festuca †. Avena. ¶ PERIANTHIO INSTR. Polyporus †. <i>Morocarpus</i> Rp. Montia M. <i>Cantaria</i> D. Tilia M. *	<i>Stamina Quingue.</i> MONOGYNIA. * Fl. IMPERFECTI. Heriaria. Paronychia *. Bitum. Vitis. Pericaria VI. 2. Glauca. Khamisus T. <i>Cervi spina</i> XIII. 4. <i>Eranula</i> T. <i>Alaternus</i> T. <i>Palmaris</i> T. † PETAL. I. SEMINA 4. Anchusa. Bugifera T. Cynoglossum. <i>Lappula</i> Rp. Lithopomum. <i>Pseudo-anchusa</i> H. Myofotis D. <i>Scarpurus</i> Kn. Heliotropium. Pulmonaria. Symphytum T. <i>Canfolida</i> Rv. Lycophis. <i>Hibiscus</i> D. Asperugo. Borrago. Centaurea. ‡ PETAL. I. SEMIN. 2. Ibylia. <i>Euphrasia</i> B. § PETAL. I. SEMIN. 1. Mirabilis Rv. <i>Jalapa</i> T. Plumbago T. <i>Dentiliana</i> R. ¶ PETAL. I. CIPH. LOCULAR. Hydrophyllum. Swertia †. <i>Gentiana</i> sp. alia. <i>Hottonia</i> B. <i>Agripholium</i> Rp. Siamolus. <i>Nymphoides</i> T. <i>Lyfimachia</i>. <i>Nemularia</i> B. Anagallis. Cycamen. Solifanella. Rudelia Pl. <i>Primula</i>. <i>Prim. veris</i> T. <i>Auricula</i> v. s. T. Andropogon. Armeria. <i>Lycnitis</i> D. § PET. I. CAPS. 2-LOCUL. Verbascum T. <i>Battaria</i> T. Hydrophyllum. <i>Apolinaris</i>. <i>Præpita</i> Kn. Nicotiana. <i>Datura</i>. <i>Stramonium</i> T. Myrsine †. ¶ PET. I. CAPS. 3-LOCUL. Convolvulus. <i>Convolvulus</i> Hs. Ipomeia. <i>Quercus</i> T. Campanula. <i>Phytolacca</i>. <i>Rafanulus</i> T. Polemonium. Trachelium. Polypremum †. § PETAL. I. CAPS. 4-LOCUL. Diervilla A. ¶ PETAL. I. CAPS. 5-LOCUL. Dioidia †. <i>Anax. Bellini</i> sp. 1. <i>Azalea</i> †. <i>Chamaerisoides</i> D. T. * PETAL. I. BACCIFERA. <i>Mandragora</i>. Solanum. <i>Melampyrum</i> T. Capsicum. <i>Physalis</i>. <i>Alkibiorgi</i> T. <i>Strychnos</i> †. <i>Fenicia</i> *. <i>Genipa</i> *. <i>Ulmus</i>. <i>Phillyrea</i>. <i>Panagionia</i> D. *. <i>Sideroxylon</i> *. <i>Coffea</i>. <i>Coffe. Hs.</i> <i>Fuchsia</i> *. <i>Tournefortia</i>. <i>Pittosia</i> Pl. *. <i>Lycium</i>. <i>Jasminoides</i> A. <i>Caprifolium</i> T. <i>Perilymenum</i> T. <i>Chamaecrista</i> T. <i>Xylosum</i> T. † PETAL. 5 AQUALIA. <i>Cumnum</i>. <i>Carnivora</i> T. <i>Telephium</i> T. <i>Bryonia</i> †. <i>Leucisus</i> Pet. <i>Gronovia</i>. Houll. apud. Mr. § PET. 5 INAQUALIA. <i>Viola</i>. <i>Impatiens</i> Rv. D. <i>Balanina</i> Rv. T.	<i>Stamina Sex.</i> MONOGYNIA. * Fl. INCOMPL. VI-PETAL. Linum. <i>Maragon</i> Rp. <i>Pellium</i>. <i>Cassia imper.</i> T. <i>Frullaria</i>. <i>Tulipa</i>. <i>Erythronium</i>. <i>Dioscorus</i> T. <i>Glottia</i>. <i>Melanchia</i> A. <i>Ornithogalum</i>. <i>Scilla</i>. <i>Alyssum</i>. <i>Leontice</i>. <i>Leontopodium</i> T. † Fl. INCOMPL. I-PETAL. <i>Convolvulus</i> IV. I. <i>Lil. Cav.</i> T. <i>Polygonatum</i> T. <i>Hyacinthus</i>. <i>Asparagus</i> T. <i>Polygonum</i>. <i>Tuberosa</i> Hs. <i>Suffuta</i>. <i>Lil. suffutum</i>. <i>Alphodelus</i>. <i>Hemerocallis</i>. <i>Lil. alphod.</i> T. <i>Lithospermum</i> T. <i>Aloe</i> T. <i>Tacea</i> D. ‡ Fl. COMPLETUS. <i>Ananas</i> T. <i>Bromelia</i> Pl. <i>Tillandsia</i>. <i>Caragana</i> Pl. <i>Tradescantia</i> Rp. <i>Rhynchos</i>. T. <i>Burmansium</i>. <i>Lithocodium</i>. * <i>Solegria</i> D. <i>Berberis</i>. § Fl. SPATACEUS. <i>Panicum</i> D. <i>Narcissus</i>. <i>Amaryllis</i>. <i>Lilio-Narciss.</i> T. <i>Leucocorym</i>. <i>Narcissus</i> Lw. T. <i>Galanthus</i> †. <i>Prasum</i>. <i>Sordidum</i> M. <i>Foenum</i>. <i>Cepa</i>. <i>Allium</i>. <i>Pontederia</i> †. G. Pet. G. 1. 12. ¶ Fl. INVOLUCRATES. <i>Hemantulus</i>. § Fl. GLUMOSUS. <i>Juncus</i>. ¶ Fl. ABETALUS. <i>Pepus</i>. <i>Porsula</i> D. <i>Attaphaxis</i> *. <i>Atriplex</i>. <i>ov. acad.</i> D. <i>Oryza</i> *. § V. 1. <i>Persea</i>. §. VI. 3. <i>Rumex</i>. <i>Actaea</i>. Scheuchzeria †. <i>Juncus</i> v. s. <i>Triglochin</i> Rv. <i>Juncus</i> T. <i>Rumex</i>. <i>Lapathum</i> T. <i>Actaea</i> T. VI. 2. * VI. <i>Anthericum</i>. <i>Phalangium</i> T. <i>Colchicum</i>. <i>Meibomia</i> †. <i>G. speciosa</i> †. <i>Mentipennum</i>.	<i>Stamina Septem.</i> MONOGYNIA. Trientalis Rp. <i>Caltha</i>. <i>Hippocrepis</i>. H. OCTANDRIA. <i>Stamina Octo.</i> MONOGYNIA. Rivina Pl. *. <i>Daphne</i>. <i>Thymelia</i> T. <i>Erica</i>. <i>Vaccinium</i>. <i>Vitis</i> <i>idea</i> T. <i>Corydalis</i> T. <i>Ruta</i>. <i>Monotropa</i>. <i>Hypoxis</i> D. <i>Oenothera</i>. <i>Oenota</i> T. <i>Epilobium</i> D. <i>Chamaenerion</i> T. <i>Crateva</i>. * <i>Tajia</i> Pl. <i>Trophæum</i>. <i>Ceramium</i> T. <i>Favia</i> B. <i>Meinanthus</i>. <i>Acer</i>. <i>Cliffortia</i>. †. G. <i>Cactulpa</i> Pl. * DIGYNIA. Chrysolophium T. <i>Galenia</i>. TRIGYNIA. Biflora. <i>Polygonum</i>. <i>Hemone</i>. <i>Fagopyrum</i> T. <i>Scirpa</i> Pl. <i>Urtica</i> Pl. <i>Cardioperium</i>. <i>Corindum</i> T. Paris VI. 3. <i>Aodox</i>. <i>Stichostylis</i> T. <i>Sagina</i>. <i>Alimella</i> D. <i>Potamogeton</i> B. §. X. 5. <i>Sedum</i>.	<i>Stamina Decem.</i> MONOGYNIA. * ANTHEM BICORNE. <i>Arbutus</i>. <i>Uva Ursi</i> T. <i>Andromeda</i>. <i>Ladum</i> Rj. <i>Ladum</i> M. <i>Chamaedaphne</i> Bx. <i>Raflesia</i> Bx. <i>Pyrola</i>. † STAMINA IRREGULARIA. <i>Distamus</i>. <i>Fraxinella</i> T. <i>Callia</i> T. <i>Senecio</i> T. <i>Polemonia</i> T. <i>Cercis</i>. <i>Sidastrum</i> T. <i>Hamamelis</i> †. <i>Cornelia</i> Sl. <i>Actinodendron</i>. Pl. †. <i>Alata</i>. off. ‡ STAMINA REGULARIA. <i>Malpighia</i> Pl. <i>Averrhoa</i>. †. <i>Bilimbi</i> HM. <i>Zygophyllum</i>. <i>Eusago</i> T. <i>Fagonia</i> T. <i>Tribulus</i> T. <i>Portulaca</i>. <i>Clethra</i> †. G. <i>Alnifolia</i> Pl. <i>Anacardium</i>. <i>Acaya</i> T. § CALIX NULLUS. <i>Ledum</i> Rp. DIGYNIA. Mitella T. <i>Saxifraga</i> T. <i>Gaum</i> T. TRIGYNIA. <i>Dianthus</i>. <i>Caryophyllus</i> T. <i>Armeria</i> H. <i>Saponaria</i> †. <i>Scleranthus</i>. <i>Knaul</i> D. PENTAGYNIA. <i>Geraniella</i> T. <i>Dryas</i> M. <i>Silene</i>. X. 5. <i>Muticula</i> Rp. <i>Cucubulus</i>. X. 10. X. 5. <i>Berberis</i>. <i>Arenaria</i> Rp. <i>Spergula</i> D. <i>Lycobasis</i> V. PENTAGYNIA. <i>Biflora</i>. <i>Polygonum</i>. <i>Hemone</i>. <i>Fagopyrum</i> T. <i>Scirpa</i> Pl. <i>Urtica</i> Pl. <i>Cardioperium</i>. <i>Corindum</i> T. Paris VI. 3. <i>Aodox</i>. <i>Stichostylis</i> T. <i>Sagina</i>. <i>Alimella</i> D. <i>Potamogeton</i> B. §. X. 5. <i>Sedum</i>.	<i>Stamina Duodecim.</i> MONOGYNIA. <i>Afarum</i>. <i>Lythium</i>. <i>Salicaria</i> T. DIGYNIA. <i>Agriemonia</i> V. 1. <i>Agriemonia</i> T. V. 2. <i>Agriemonia</i> T. §. XXX. 1. <i>Euph. Talymanus</i> T. <i>Euph. Alabaria</i> Pet. * G. <i>Sempervivum</i> Rp. M. ICOSANDRIA <i>Stamina Calici adnata</i> MONOGYNIA. * FRUCTUS DRUPA. <i>Ziziphus</i> T. <i>Eugenia</i> M. * <i>Amygdalus</i>. <i>Ferula</i> T. <i>Fraxinus</i>. <i>Aranica</i> T. <i>Cerafus</i>. <i>Pedus</i>. <i>Guajacum</i> Pl. * §. FR. BACCA vel POMO. <i>Myrtus</i>. <i>Panicum</i>. <i>Stryax</i>. <i>Citrus</i>. §. 100. <i>Aurantium</i> T. <i>Limon</i>. ¶ FR. CAPSULA. <i>Philadelphus</i>. <i>Syringa</i> T. DIGYNIA. <i>Ribes</i>. <i>Grossularia</i> T. V. 2. <i>Crategea</i> T. <i>Gayacantha</i> Rp. TRIGYNIA. <i>Sorbus</i>. <i>Acuparia</i> Rp. <i>Cotoneaster</i>. PENTAGYNIA. <i>Mespilus</i>. DECAGYNIA. <i>Pyrus</i>. <i>Malus</i>. <i>Cydonia</i>. <i>Spiraea</i>. POLYGYNIA. <i>Muntingia</i> Pl. * <i>Rosa</i>. <i>Chamaecerasus</i> Rj. <i>Fragaria</i>. <i>Camosia</i> Pl. <i>Potentilla</i>. <i>Prostraphyllis</i> T. <i>Quercifolium</i> T. <i>Tarmentilla</i>. xvi. 8. <i>Dryas</i> †. <i>Comarum</i> †. <i>Geum</i>. <i>Caryophyllata</i> T.

REGNUM VEGETABILE.

N.	O.	P.	Q.	T.	U.	V.	Y.
POLYANDRIA.	DIDYNAMIA.	TETRADYNAM.	MONADELPH.	SYNGENESIA.	GYNANDRIA.	MONOECIA.	POLYGAMIA.
<i>St. multa recept. adnata.</i>	<i>Stam. 4, quor. 2 longiora.</i>	<i>Stam. 6, quor. 4 longiora.</i>	<i>St. Filam. coal. in 1 corp.</i>	<i>St. Antheræ coalitæ.</i>	<i>Stamina Pistillo adnata.</i>	<i>Plantæ Androgynæ.</i>	<i>Species Hybridæ.</i>
MONOGYNIA. A. CALICE CADUCO. Actæa <i>Christophoriana</i> T. Podophyllum <i>Annapolyphyli</i> T. Cocchium. Sanguinaria D. * Chelidonium T. Glacium T. Papaver T. Argemone T. Sarcocolla T. <i>Colophyllum</i> Mc T.lla. A. CALICE PERSISTENTE. Peganum <i>sternale</i> . Nymphaea. Lacynophylla B. Michelia <i>† Sambiranoli</i> HM. Anacampsis. <i>Tilghiastr.</i> D. Cilium. <i>Helianthemum</i> T. Caryophyllum. <i>Car. aron.</i> T. Thea *. Melia <i>† Induta</i> HM. Capparis. Pinia. Pl. * A. CALICE TABESCENTE. Euphorbium L. 3. Cereus. Opuntia T. <i>Tuna</i> D. Cactus. <i>Melastalis</i> T. §. N. 3. <i>Dalphinium</i> .	GYMNOSPERMIA. 1. c. <i>Seminibus Pericarpio nudis.</i> A. PETALI LAR. SUP. NUDO. Bulga. <i>Bagala</i> T. Poiium. Teucrium. Trillago. <i>Champtiry</i> T. A. PETALI LAR. SUP. RECTO. Origanum T. Majonica T. Thymus T. Saururus T. Thymifera T. Lavandula. Stochas. Hyflopus. Cinapodium. Matubium. Betonica. Glechoma. <i>Calamintha</i> T. Chamaetisa B. Rurifolia. <i>Pucciliana</i> B. Ocimum. A. PETALI LAR. SUP. CONCAVO. Mentha. Anthriscum Rp. Pulsatilla Rp. Moldavica. Volkameria Hv. Stachys. Galeopsis. Ladanum D. <i>Tetrastis</i> D. Lamium. Molucca. Cardiaca. Galeobdolon D. Leonurus. A. PETALI LAR. SUP. GALIATO Dracoccephalon. Succellaria Rv. <i>Cassida</i> T. Junonia. Phlomis.	FRUCTU SILICULOSO. A. PERICARPIO UNILOCULARI. Istia. Crambe. Cakile. Myagrum. Bunias. <i>Rapistrum</i> T. A. PERIC. SILOC. DISSEP. OPUOLITO. Thlaspi T. Barba <i>pasteris</i> T. Bifrutella. <i>Tilaphidium</i> T. Nasturtium. Aster Rp. Coronopus H. Rp. Lepidium. Amaracia Rp. Cochlearia. Subularia Rj. <i>Jancifolia</i> Rj. A. PERIC. SILOC. DISSEP. PARALL. Alyfium. Iberis D. Lunaria T. <i>Bullonar.</i> Rp.	PENTANDRIA. Hernandia. Meloche D. * Xerxa. <i>Amaranthoides</i> T. DECANDRIA. Azelastach. Geranium X. 1. Grimalia. POLYANDRIA. Malva. Alcea T. Aurilia T. Malope 1. Lavatera A. A. Gollypium. <i>Xylon</i> T. Alcea. <i>Malva rosea.</i> Althæa 1. Urena *. Trionam. <i>Eumma</i> Rv. Ilicium. <i>Kama</i> T. Camellia * <i>† Jshaki</i> Rp. Sida. <i>Alibani.</i> Mg. Fertilica. <i>Inga</i> Pl.	POLYGAMIA SUPERFLUA. A. RADIO PETAL. DESTITUTO. Artemisia. Abiesium. Abotnum. Filago. Ananthocyclis V. Tanacetum 1. Baccharis D. Senecio. A. RADIIATI T. CALICE SEMILOCOSO. Achillea. <i>Mullefolium</i> T. Fiamia T. Anthemis. <i>Chamaemium</i> T. Buphthalmum. Matricaria. Belis. Leucanthemum. Chrysanthemum. Cotula. A. RADIIATI T. CALICE VENTRICOSO. Calendula. <i>Cutina</i> T. Dimorphotheca V. Tuffilago. Doronicum. Arnica Rp. Solidago. <i>Deris</i> D. Fuga <i>aurea</i> T. Jacobæ. Aster. Amellus 1. Helenium. <i>Enula Camp.</i> Mg. Erigeron. <i>Corymbis</i> D. Othoona. <i>Tajeto</i> T. A. RADIIATI T. CALICE PLEURISPERO. Helianthus. <i>Corona Solis</i> T. Rudbeckia. <i>Osteospermum</i> V. A. FLORE SIMPLICI. Doronicum T. <i>Cardin.</i> Rv. Lauraria M. Jasione 1. <i>Rapunculus scab. cap.</i> A. SEMIFLOREULONI T. Lampfana. Cichorium. Catanace. Zactula. Taraxacum. <i>Dens Leonis</i> T. Pilosella. Hieracium. Sonchus. Chondrilla. Picris 1. Lactuca. Scorzonera. Tragopogon. A. FLOREULONI T. Chrysotham. <i>Langyris</i> Mg. Eupatorium. Spiræcephalus. <i>Hesperis</i> T. Santolina. Vehelina. <i>Biden</i> T. Pn. Fevicaria Pa. Carlina. Xeranthemum T. <i>Stabe</i> Rv. Serratula D. Carrhamus. Carduus. Cinara. Archium. <i>Lappa</i> T. Cnicus. Petalites. Kienia 1. <i>An Tilghmalide</i> B.	POLYGAMIA NECESSARIA. Parthenium <i>Parthenocladum</i> D. Mulleria. Houfl. apud Mr.	MONAND. TRIAND. IVAND. VAND. POLYAND. <i>Seminibus plusquam 7. MONAD. POL. SYNGENESIA.</i> Orchis. Saturium Rv. Palmeta Rv. Satyrium. Orchidæ. <i>Trew.</i> Neonia. <i>Cyrtanthica</i> Rp. Scrapia. <i>Helleborus</i> T. Hernimium. <i>Mentoclu</i> M. Cypripedium. <i>Calceolus Mar.</i> Epipactis. <i>G. Orchidæ aff. Hr.</i> Ophias. † <i>Nidas Acti</i> T. Bermudiana. Nepenthes 1. Adclepias. <i>Pentstemon</i> Rp. Bistorta Rv. Periploca. Stiffaria. <i>Craffa</i> Rp. Pallidior. <i>Granadilla</i> T. Morusaja. T. Clusia B. Anitlochia. Helicteres. <i>Flk. ifera</i> Pl. Grewia 1. <i>† Gaidipa</i> B. Anum T. † <i>Transtrali</i> T. Celastris Wj. Arisarum T. Calla <i>Anguina</i> Trew. Arifides B. Acorus Vli 1. Ruppia * <i>Enca ferrea</i> M.	MONAD. TRIAND. IVAND. VAND. POLYAND. <i>Seminibus plusquam 7. MONAD. POL. SYNGENESIA.</i> Zannichella M. * <i>Asteris</i> Pa. Najas * <i>Fluvialis</i> V. Cynomonion M. *. Thalysia. <i>Mays</i> T. Sphærum * <i>Laryna Joli</i> T. Agilops S. * Hicocum * <i>Dactylisida.</i> Sarcopis Mg. <i>Carex</i> Rp. Diapentis. <i>Nivara</i> Mr. Aimur. Berula. Bucus. §. V. 4. <i>Urtica.</i> Amantibus. Jatropha * <i>Manihot</i> T. Andrachne. <i>Teliphris</i> T. Oxydictes. <i>Rissalis</i> T. Ceratophyllum. <i>Dichotoph</i> D. Myriophyllum Pa. Pentstemonium D. Corylus. Ostrya M. Carynus T. M. Fagus. Cafana *. Quercus. Ilex T. Salar T. Sagittaria Rp. D. Spiragnum. Iypia. Pinus. Abies. Larix *. Thuja *. Cedrus *. Xanthium. Ricinus. Bryonia. Memoridia. Sicyos. <i>Soyides</i> T. Tannus. Luffa Arab. Anagria. Colocynthis. Cucumis. Melo. Pepe. Cucurbita. Anguria M. Lycopodium D. Scleroparia Rj. Sclago D. Lycopodium Rj. Fontinalis D. Sphagnum D. Minium D. <i>Mesofides</i> V. Hypnum D. Bynum D. Polystichum D. Jungermannia. <i>Heterica</i> M. Lobeliastrum D. Marchantia. <i>Lichen</i> D. Marilia. <i>Lanalaria</i> M. Lichen. <i>Lichnoides</i> D. Fucus. Ulva Rj. Hydrophace Bx. Lemna. <i>Lenticula</i> M. Lenticularia M. Chara Rj. <i>Hippuris</i> D. Conifera Rj. Agaricus D. Ananias D. Boletus D. Hydus. <i>Primitus</i> B. Merulius B. <i>Morchella</i> D. Elvela. <i>Fungus</i> D. Peziza D. <i>Cyathoides</i> M. Coniopsis. <i>Lycopodium</i> T. Lycoperidium M. Gaster M. Carpobolus M. Byssus Rj. Noloc V. Spongia. Indigo Bx. Isti. <i>Keratoporus</i> B. Tubipora. <i>Tubularia</i> T. Cellepora 1. Millepora. Millepora. Retipora. Corallium. Acetabulum. Eichara.

OBSERVATIONES IN REGNUM VEGETABILE.

1. Omnem Plantam Fructificatione gaudere, docet in majoribus nuda autopfia; in minoribus, Filicibus nempe, Mufcis, Algis & Fungis oculus armatus, ut restantur Clariff. Michellii, aliorumque obfervationes; nec ullam unquam Plantarum speciem Fructificatione carere poffe, patet confideranti analogiam, ufum, finem, ftructuram, creationem harum. Reliquæ autem Plantarum partes in multis deficiunt, ut Radix, Caulis, Folia, Fulcra, & tamen Vegetabilia funt; uti Vifcus, Lemna, Cufcuta, Tulipa.
 2. Fundamentum Botanices confiftit in Plantarum Divisione & Denominatione Systematica, Generica, & Specifica.
 3. Botanices pauciffimis debetur nitor & certitudo Scientiæ, idque præcipue Auctoribus Systematicis, quorum exempla fequendo debemus continuare, excolere, ac perficere Divisionem Plantarum Systematicam (2).
 4. Syftematica Divifio Plantarum (3), pro bafi affumere debet partem harum primariam; ergo Fructificationem (1), quam unicum effe Botanices fundamentum Syftematicum confirmat Natura; adeoque pro absoluto fundamento demonftrari poteft. Hinc recepta fuit à fummis Syftematicis, Botanices Fulcris & Conditoribus: *Cæfalpino, Morifono, Hermanno, Boerhaavio, Rajo, Sloanæ, Rivino, Knautis, Ruppio, Tournefortio, Plumiero, Feuilleo, Dillenio, Buxbaumio, Michelio, Magnolio, Vaillantio, Scheuchzero*; & vix ab ullo Methodico, noftro imprimis tempore, negari poteft, nifi forte à folo Heiftero.
 5. FRUCTIFICATIONIS Partes Univerfales duæ, Flos fcilicet & Fructus: Particulares vero feptem funt, cum fuis speciebus:
 - I. F. L. O. S. 1. Calix Spec. 6. Periantium, Involucrum, Amentum, Spatha, Gluma, Calyptra.
 2. Corolla Spec. 2. Petalum, Nectarium.
 3. Stamina Part. 2. Filamentum, Anthera (Apex vulgo).
 4. Piffilla Part. 2. Stylus, Stigma (Summitas).
 - II. FRUCTUS. 5. Pericarpium Sp. 9. Capsula, Conceptaculum, Siliqua, Legumen, Nux, Drupa, Pomum, Bacca, Strobilus.
 6. Semina Part. 3. Seminulum, Corona, Floccus.
 7. Receptaculum Sp. 3. Floris, Fructus, Fructificationis.
6. Effentia Plantarum confiftit in Fructificatione (1); Fructificationis in Flore & Fructu (5: I. II.); Fructus in Semine (5: 6.) Floris in Stamine (5: 3.) & Piffillo (5: 4.); Staminis in Anthera; Piffilli in Stigmate.
 7. Fructum omnem antecedit Flos; Floris effentia confiftit in Anthera & Stigmate (6), unde Methodum meam defumfi, cujus itaque robur à priori patet ex jam dictis (1-7).
 8. Antheras & Stigmata (7) confituere Sexum Plantarum, à *Grewio, Rajo, Camerario, Morlando, Vaillantio, Blairio, Juffico, Bradleyo, Royeno*, &c. detectum, defcriptum & pro infallibili affumtum: nec ullum, apertis oculis confiderantem cujuscunque plantæ Flores, latere poteft: licet hic ob anguftiam loci explicari nequeat. Negaturque noftro tempore vix ab ullo alio, nifi à folo *Pontedera*.
 9. *Antheræ* funt organa genitalia MASCULINA, quæ cum Farinam fuam genitalem Stigmati, genitali FEMININO, infpergunt, fit *Fecundatio*; quam probant Obfervationes, Experimenta, Analogia, Anatomia, Antecedentia, Confequentia, Utus.
 10. Flores itaque (9) qui Antheras habent, *Mafculini*; qui Stigmata, *Feminini*; qui utraque fimul, *Hermaphroditi* dicuntur.
 11. Planta quæ Floribus Mafculinis gaudet, *Mas*; quæ Femininis, *Femina*; quæ utrifque, *Androgyna*; quæ Hermaphroditis, *Hermaphrodita*; quæque Hermaphroditis & fimul Mafculinis vel Femininis, *Hybrida* dicitur.
 12. Nullum Systema Plantarum Naturale, licet unum vel alterum propius accedat, adhucdum conftructum eft; nec ego heic Systema quoddam Naturale contendo (forte alia vice ejus Fragmenta exhibebo); neque Naturale conftrui potuit, antequam omnia, ad noftrum Systema pertinentia, notiffima funt. Interim tamen Systemata artificialia, defectu Naturalis, omnino neceffaria funt.
 13. Nulla Methodus Botanica, à Fructificatione Syftematicæ defumpta, adhuc conftructa eft, quæ non maximam præbuit utilitatem; nec nocuit ulla unquam, nifi quatenus ex affumtis principiis genera naturalia contra naturam dilaceravit, quod Nos fcientes volentesve non commiffimus.
 14. Genus omne eft naturale, in ipfo primordio tale creatum: hinc pro lubitu & fecundum cujuscunque theoriam non proterve difcindendum, vel conglutinandum eft.
 15. Nomina Generica male conftructa, quæque confufionem pariunt, Synonymis Veterum melioribus (paucis novis à me confeftis) infignivi. Multa tamen adhuc minus congrua reftant.
 16. Nominum receptiffimorum permutationem, maximam parere difficultatem, exercitatis diu in arte Viris, in confeffo eft: hinc non mutari deberent, fi multitudo errantium errori pareret patrociniū. Neque auctor fum, ut ad mentem meam, feniores Botanici mutant nomina. Veniat tandem ferus dies, quo nova & noftris accuratior Gens, per ordinem fucceffionis ætatum, furgat, quam fpondeo meam confideraturam fore theoriam, nominaque illa fæpius absurda, præcipue specifica expungat, de quibus in *Fundamentis* meis *Botanicis* Amftelodami nuper editis plura dixi.
 17. Methodum meam difficultatem parere nimiam, hariolor Botanicos jam dicere, ad examinandas nempe partes has minimas Floris, vix nudis oculis confpicuas. *Refpondeo*: quod fi Microfcopium, instrumentum maxime neceffarium, quivis Curiofus fecum habeat, quid plus opus? Ego tamen examinavi hos omnes Plantarum Flores nudo oculo, absque omni Microfcopiorum ufu. Ultima tamen Claffis videtur à Creatore veluti exclufa à theoria Staminum, adeoque fecundum numerum non defcripsi. Negat enim Natura conjunctionem harum fecundum Stamina; videtis Cl. *Michellii* opera.
 18. Ne ordines nimis longi, adeoque difficiliores evaderent, eos fubdivifionibus auxiliariis à Fructificatione diffequi. Inter hos notabilis maxime eft *Pentandria Monogynia*, ubi plantæ *Umbellatæ* recenfentur, quas fecundum methodum à Cl. *Artedio* in *Umbelliferis* excogitatum difpofui. Fundamentum has diftinguendi defumit ab involucro feu calice *Umbellæ*: *Umbellæ*que omnes in tres ordines diffequit: 1^m. continet plantas *Umbellatas*, quæ involucro omni carent. 2^d., quæ involucro ad *Umbellæ* tantum particulares gaudet. 3^s., quæ involucro ad *Umbellæ* univerfales & particulares inftruntur. Quæ Methodus in hac familia reliquis palmam præripit.
 19. *Vires Vegetabilium* à Botanico, qua talis, dijudicantur fecundum theoriam Artis vel Senfuum; hinc, qui utriusque figna intelligit, ille verè fcit vires plantarum. Plantæ quæcunque Claffe Naturali, adhuc magis Ordine N. fed maxime Genere N. conveniunt, etiam viribus propius accedunt. ex. gr.

TRIANDRIA, *Digynia* α. β. folia armentis & jumentis lata pascua; femina minora avibus, majora hominibus vulgatiffima funt efculenta.

TETRANDRIA, *Monogynia* β. Stellatæ Rj. Adftringentes funt, diureticæ vulgo dicuntur.

PENTANDRIA, *Monogynia* β. Alperifoliæ Rj. Adftringentes, glutinofæ & vulnerariæ funt. ---- x. *Monopetale Baccifera*, maximam partem venenatæ funt.

..... *Digynia* γ. δ. ζ. *Umbellatæ* T. in ficcis locis aromaticæ, calefacientes, refolventes & carminativæ: in humidis autem venenatæ funt; Radice & Seminibus pollent.
- ICOSANDRIA *Baccifera*, *Drupifera* vel *Pomifera*; omnis hic fructus cum oblectamento edatur. POLYANDRIA autem omnis probe diftinguenda, quæ fæpius venenata eft.
- DIDYNAMIA *Gynnoſpermia* odorata, cephalica & refolvens eft: Folia virtute pollent. TETRADYNAMIA omnis antifebrutica & diuretica eft: efficcatione amittit vires.
- DIADELPHIA folia Pecoribus; femina Quadrupedibus (non feris) efculenta & flatulenta funt. MONADELPHIA mucilaginoſa & emolliens eft.
- SYNGENESIA amaras continet & ftomachicas. GYNANDRIA autem aphrodiſiacas. CRYPTOGAMIA vegetabilia fæpe ſuſpecta includit.
- Senfus externi funt examinatores Diætetici omnis cibi ingerendi, quibus Bona à malis diftinguuntur, à Creatore omni animali pro diverſitate naturæ, diverſi conceſſi.
- SAPIDA. *Dulcia* nutriunt; *Pinguia* emolliunt; *Salfa* ftimulant; *Acida* refrigerant; *Auſtera* adftringunt; *Anara* alcalina, *Acrida* corroſiva, *Nauſeoſa* venenata funt.
- ODORATA. *Suavia* falutaria, *Suaviſſima* cardiaca, *Aromatica* refolventia, *Hircina* aphrodiſiaca, *Ingyata* ſuſpecta, *Nauſeoſa* venenata alunt.
- COLOR *ruber* ubicunque acidum indicat, *luridus* & *Aſpectus* totius plantæ *trifidis* ſuſpectas reddit plantas.

20. *Ranunculii* nota effentialis confiftit in petalis ad unguis interius excavatis pro melle; reliquæ partes Fructificationis omnes ludunt, idque patet confideranti.

OBSERVATIONES IN REGNA III. NATURÆ.

1. Si opera Dei intueamur, omnibus satis superque patet, viventia singula ex ovo propagari, omneque ovum producere sobolem parenti simillimam. Hinc nullæ species novæ hodiernum producantur.
2. Ex generatione multiplicantur individua. Hinc major hocce tempore numerus individuorum in unaquaque specie, quam erat primitus.
3. Si hanc individuorum multiplicationem in unaquaque specie retrograde numeremus, modo quo multiplicavimus (2) profus simili, series tandem in *unico parente* definit, seu parens illo ex unico Hermaphrodito (uti communiter in Plantis) seu e duplici, Mare scilicet & Femina (ut in Animalibus plerisque) constet.
4. Quum nullæ dantur novæ species (1); cum simile semper parit sui simile (2); cum unitas in omni specie ordinem ducit (3), necesse est, ut unitatem illam progeneratricem, Enti cuidam Omnipotenti & Omniscio attribuamus, *Deo* nempe, cujus opus *Creatio* audit. Confirmant hæc mechanismus, leges, principia, constitutiones & sensationes in omni individuo vivente.
5. Individua sic progenita, in prima & tenerrima ætate, omni profus notitia carent, ac omnia sensuum externorum ope ediscere coguntur. Ex *Tactu* consistentiam objectorum primario ediscunt; *Gustu* particulas fluidas; *Odoratu* volatiles; *Auditu* corporum remotorum tremorem; & demum *Visu* corporum lucidorum figuram; qui ultimus sensus, præ ceteris, maxima voluptate animalia afficit.
6. Si universa intueamur, Tria objecta in conspectum veniunt, uti α) remotissima illa corpora *Cælestia*; β) *Elementa* ubique obvolitantia; γ) fixa illa corpora *Naturalia*.
7. In Tellure nostra, ex tribus prædictis (6), duo tantum obvia sunt; *Elementa* nempe, quæ constituunt; & *Naturalia* illa ex elementis constructa, licet modo, præter creationem & leges generationis, inexplicabili.
8. Naturalia (7) magis sub sensus (5) cadunt quam reliqua omnia (6), sensibusque nostris ubivis obvia sunt. Quæro itaque quamobrem Creator hominem, ejusmodi sensibus (5) & intellectu præditum, in globum terraqueum locaverit, ubi nihil in sensus incurrebat præter Naturalia, tam admirando & stupendo mechanismo constructa? an ob aliam causam, quam ut Observator Artificem ex opere pulcherrimo admiraretur & collaudaret?
9. Omnia, quæ in usus hominum cedunt, ex Naturalibus hisce cuncta desumuntur; hinc œconomia mineralis seu Metallurgia; vegetabilis seu Agricultura & Horticultura; Animalis seu Res pecuaria, Venatus, Piscatura. Verbo; fundamentum est omnis Oeconomix, Opificiorum, Commerciorum, Diætæ, Medicinæ &c. Ex iis homines in statu sano conservantur, a morbofo præservantur, & ab ægrotorestituuntur, ita ut delectus horum summe necessarius sit. Hinc (8. 9.) necessitas Scientiæ naturalis per se patet.
10. Primus est gradus scientiæ res ipsas nosse; quæ notitia consistit in vera idæa objectorum; objecta distinguuntur & noscuntur ex methodica illorum divisione & convenienti denominatione; adeoque Divisio & Denominatio fundamentum nostræ Scientiæ erit.
11. Qui in Scientia nostra Variationes ad Species proprias, Species ad Genera naturalia, Genera ad familias referre nesciunt, & tamen Scientiæ hujus Doctores sese jactitant, fallunt & falluntur. Omnes enim, qui naturalem vere condiderunt Scientiam, hæc tenere debuerunt.
12. Naturalista (Historicus Naturalis) audit, qui partes Corporum Naturalium visu (5) bene distinguit, & omnes has, secundum trinam differentiam, recte describit nominatque. Estque talis Lithologus, Phytologus vel Zoologus.
13. Scientia Naturalis est divisio ac denominatio illa (10) corporum Naturalium, ab ejusmodi Naturalista (12) judicio instituta.
14. Corpora Naturalia in *Tria Naturæ Regna* dividuntur: Lapideum nempe, Vegetabile & Animale.
15. *Lapides* crescunt. *Vegetabilia* crescunt & vivunt. *Animalia* crescunt, vivunt & sentiunt. Hinc limites inter hæc Regna constituta sunt.
16. In hac Scientia describenda & illustranda plurimi omni sua ætate laborarunt; quantum vero jamjam observatum & quantum adhuc restat, curiosus Lustrator facile ipse inveniat.
17. Exhibui heic Conspectum generale Systematis corporum Naturalium, ut Curiosus Lector ope Tabulæ hujus Geographicæ quasi, sciat, quo iter suum in amplissimis his Regnis dirigat, plures namque Descriptiones addere spatium, tempus, & occasio retardarunt.
18. Methodo nova, maximam partem propriis autopticis observationibus fundata, in singulis partibus usus fui, probe enim didici paucissimis, observationes quod attinet, facile credendum esse.
19. Si Curiosus Lector fructum aliquem hinc percipiat, illum Celebratissimo in Belgio Botanico D. D. JOH. FRED. GRONOVIO, nec non Dno. ISAC. LAWSON, Doctissimo Scoto, tribuat; Illi enim Auctores mihi fuerunt ut brevissimas hæc tabulas & observationes cum Erudito Orbe communicarem.
20. Si comperiar hæc Illustri & Curioso Lectori grata fore, propediem plura, specialiora & magis limata, Botanica imprimis, a me expectabit.

C A R O L I L I N N Æ I

I. PETRÆ sunt Lapides SIMPLICES, qui Metallurgis dicuntur *Bergarter*.
constant particulis tantummodo familiaribus.

II. MINERÆ sunt Lapides COMPOSITI
constant Petrá particulis

Ordines	Nom. generic.	Characteres generici.	Differentiæ specificæ Auctoris.	Synonyma.	Nom. Suecica.	
I. APYRI in igne docimatico vix destructibiles.	Afbestos.	Constat <i>Fibr. papposis intertextis.</i>	Afbestos natans, solido-flexilis. A natans fibroso-coriaceus. A ponderosus fissilis.	<i>Suber montanum.</i> <i>Auta montana.</i> <i>Caro fissilis.</i>	Degeeri. Vergilber. Vergilber.	
	Amiantus.	<i>Fibris parallelis.</i>	A fibris capillaceis flexilibus tenacibus. A fibris capillaceis flexilibus fragilibus. A fibris fetosis rigidis. A fibris angulosis rigidis.	<i>Linum incombustibile.</i> <i>Alumen plamos. offic.</i> <i>Amiantus immaturus.</i> <i>Pseudo-amiantus.</i>	Berglin. Berglin. Gallinae. Omogen Amiant.	
	Ollaris.	<i>Fibris sparsis.</i>	O fibris accrosis friabilibus. O fibris accrosis rigidis. O fibris e centro radiatis. O fibris fasciculatim inflexis.	<i>Lebetum Lapis.</i> <i>Acerosus Lapis.</i> <i>Radians Lapis.</i> <i>Torosus Lapis.</i>	Talsten. Eidslag. Eidslag. Fels.	
	Talcum.	<i>Membranis carnosis, inaequalis superficiali.</i>	T durum crassum, cortice nitido. T durum coriaceum. T friabile molliusculum. T friabile fragile membranaceum.	<i>Cornuus Lapis.</i> <i>Tunicatus Lapis.</i> <i>Talcum offic.</i> <i>Talcum aureum.</i>	Hornst. Eidslag. Hvit Talf. Guld tall.	
	Mica.	<i>Membranis squamosis, equalis superficiali.</i>	M particulis impalpabilibus. M particulis squamosis. M particulis membranaceis fissilibus. M particulis squamosis & membr. mixtis. M particulis prismaticis immixtis.	<i>Sterile nigrum.</i> <i>Mica vulgaris.</i> <i>Vitrum Moscoviticum.</i>	Eidmunc. Kattguld. Binda.	
2. CALCARIUM igne docimatico usi & Aquâ rigati, in furnam reducuntur.	Schistus.	<i>Fragmentis fissilibus.</i>	S cinereus. S nigricans friabilis. S niger duriusculus. S niger durus clangosus.	<i>Fissilis inuitis.</i> <i>Fissilis vulgaris.</i> <i>Fissilis Lapis.</i> <i>Ardeja tegularis.</i>	grå stöven. Is stöver. Lof-stöver. Lof-stöver.	
	Spatum.	<i>Fragm. rhomboidalibus.</i>	S fissile, lamellis dehiscentibus. S compactum, opacum nitidum. S compactum pellucidum.	<i>Spatum lamellatum.</i> <i>Spatum vulgare.</i> <i>Crysalis Islandica.</i>	Timingsen.	
	Marmor.	<i>Fragmentis incertis.</i>	§. Rudia sunt, quæ polituram vix ullam admittunt.			
			M rude.	<i>Calcaris Lapis.</i>	Kalksten. Variat infinite.	
			M rude, venis quartzosis rubris.	<i>Vena hematita.</i>		
§. Nitida sunt marmora, quæ polituram assument arte.						
M nitidum album.	<i>Marmor album.</i>	Hvit marmor.				
M nitidum rubrum.	<i>Marmor rubrum.</i>	Röd marmor.				
M nitidum atrum.	<i>Lydius Lapis.</i>	Predersten.				
M nitidum, coloribus mixtis.	<i>Marm. variegatum.</i>	E präletmarmor.				
M nitidum, coloribus alternis.	<i>Marm. Polyzonias.</i>					
M nitidum, coloribus picturam referens.	<i>Marm. Florentinum.</i>	Florentinsten.				
M nitidum virescens, maculis nigris.	<i>Serpentinus Lapis.</i>	E serpentin.				
M nitidum coeruleum, maculis albicantibus.	<i>Lazulus Lapis.</i>	Isupsten.				
§. Fugacia sunt, quæ particulis nitidis interlucentibus gaudent.						
M fugax opacum.	<i>Gypsum.</i>	Gyps.				
M fugax subdiaphanum.	<i>Alabastrum.</i>	Alabostre.				
3. VITRESCENTES igne docimatico usi in vitrum liquecunt.	Cos.	<i>Fragmentis granulatis opacis.</i>	C particulis inaequalibus rigidis. C particulis aequalibus friabilibus. C aquam filtrans.	<i>Arenarius Lapis.</i> <i>Coticula.</i> <i>Filtrum.</i>	Eandem. Elypen.	
	Silex.	<i>Fragmentis convexis & concavis subdiaphanis.*</i>	Generis hujus differentias vel variationes reales, licet è colore desumtas, addat, qui potest; Ego non			
			<i>Pyromachus.</i>	Hvita.		
	Quartzum.	<i>Fragmentis angulatis acutis pellucidis.</i>	Q aequo-album.	<i>Quartzum.</i>	Kvart.	
			Q luteum.	<i>Pseudo-Topazius.</i>	Disse. esse	
Q rubrum.			<i>Pseudo-Rubinus.</i>	Kollas		
Q purpureum.			<i>Pseudo-Amethystus.</i>	D-ätra		
Q coeruleum.	<i>Pseudo-Saphirus.</i>	eller				
Q viride.	<i>Pseudo-Smaragdus.</i>	Omagne				
Q viridi-coeruleum;	<i>Pseudo-Beryllus.</i>	Isle penar.				
* Olf. Silicis sub nomine quidam Quarzum, quidam vero Pyromachus, at veteres intelligunt & nos. A quibusdam ad calcareos, ad alios autem ad vitrescentes refertur, Nos cum Bromelio huc retulimus.						
3. MERCURIALIA igne fusâ, depurata & nitida evadunt. Supradecomposita communiter occurrunt. Igne fusâ dicuntur <i>Metalla</i> .	Hydrargyrum.	<i>in Δ° max volatile, metallo fluido, ∇F=Δ°.</i>				
	Stibium.	<i>in Δ° sensim avolans, metall. fragili, vitro fusile.</i>				
	Zincum.	<i>in Δ° flagrans, metall. molli, ∇F=calc. § tenaci.</i>				
	Vismutum.	<i>in Δ° facile liquefcens, metall. tessulato, fragiliusculo.</i>				
	Stannum.	<i>in Δ° facile liquefcens, metall. tenaci.</i>			vitro all.	
	Plumbum.	<i>in Δ° facile liquefcens, metall. tenaci.</i>			vitro flav.	
	Ferrum.	<i>in Δ° difficillime liquefc. met. durissimo, ∇F=Δ°.</i>			vitro nig.	
	Cuprum.	<i>in Δ° difficulter liquefc. met. duro, ∇F=Δ°.</i>				
	Argentum.	<i>in Δ° commode liquefc. metall. firmo, ∇F=Δ°.</i>			tenaci, albo.	
	Aurum.	<i>in Δ° commode liquefc. metall. firmo, ∇F=Δ°.</i>			tenaci, luteo.	

OBSERVATIONES

IN

REGNUM LAPIDEUM.

1. *Primogenitas* Terras tantummodo Glaream & Argillam nominamus, e quibus, Elementorum ope, totum Regnum Lapideum existimamus esse productum. Hinc reliqui Lapides temporis, a Creatione præterlapfi, progenies sunt.
2. Generatio Lapidum *Simplicium* & *Aggregatorum* per appositionem particularum externam fit; & si hi principio aliquo Minerali, forte salino, in humore quodam soluto, imprægnantur, *Compositi* dicuntur. Hinc generatio in Regno Lapideo nulla ex ovo. Hinc nulla humorum per vasa circulatio, ut in reliquis Naturæ Regnis.
3. *Petram* omnem, vix ullâ exceptâ, e Terris originem ducere extra controversiam est. e. gr. ex Humo vegetabili palustri *Schistus*, e Glarea *Cos*, ex Argilla *Marmor*.
4. Petra cum fuerit imprægnata materiâ aliquâ, respectu ad Simples, peregrinâ, *Minera* dicitur. Petra vel Minera comminuta *Terra* nominatur; sed non vice-versâ. Terra mixta si concresecat *Concretum* dicitur. *Petrificata* sæpius ex Argilla in Calcem mutata oriuntur, paucis tamen exceptis.
5. *Saxa*, Lapides vulgarissimos, rupium & montium plerorumque bases, in Principio non creata fuisse docent partes illorum constituentes; nec omnes in Diluvio generatos fuisse, confirmat frequens autopsia illorum Saxorum, quæ indies producuntur. Si enim particulæ eorum constitutivæ probe examinentur, Arenæ proprietates, in locis adjacentibus vel subjectis obviæ, monstrant.
6. *Quartzum*, e quo originem duxerit, maxime dubitarunt Mineralogi. Hinc summus Mineralogus Excell. HENCKEL: *O Silex! Silex! quis te generavit?* Omne Quartzum esse petram parasiticam docet autopsia; generatur enim in cavo aliorum lapidum & inde excrescit. Ex Aqua itaque in fissuris lapidum retenta, exhalationibus lapideis imprægnata, forte etiam ab aère adjuta, in superficie lapidis excrescere incipit, & continuo augetur. Ita generari putamus. In fluido Aqueo primam peractam fuisse generationem docent vegetabilia sæpius inclusa observata.
7. *Nitrum Quartzi* nostrum, seu Crystallum, Quartzum esse docent proprietates omnes, exceptâ duritie & figurâ; *figuram* obtinet ipsissimam verissimamque Nitri; sine dubio itaque Nitro aquæ primordiali lapidum admisto adscribenda fit; *duritiem* etiam suam a sale hocce obtinuisse verosimile videtur.
8. *Gemmae* itaque pretiosæ pellucidæ, a Nitro Quartzi, non ut veræ species, sed ut variationes, colore tantum distinctæ differunt. Hinc vanus qui has tanti aestimat; stultus qui in medicina exhibet.
9. *Humus* omnis è vegetabili vel animali destructo oritur. Hinc quotidie augetur, sed longa die etiam in speciem Arenæ transit.
10. *Vitriola* cum duo tantum naturalia observamus, hinc duplices tantum Pyritas & totidem recensemus Ochras, quarum generator est Vitriolum; verum in his contrario modo.
11. *Petrificata* plurium Auctorum recentiorum deliciæ & Sirenes, ad tot genera quot species sunt, redacta fuere, eodem prorsus modo quo Hortulani suas plantas disponunt, qui tot species Tuliparum, Hyacinthorum, Anemonum &c. quot sunt horum variationes, fingunt. Ad septem tamen genera reduci possunt omnia Petrificata, nec plura possibilia sunt, adeoque studii minus fructuosi limites potius coarctari, quam ampliari debent.
12. *Litophyta* ad Regnum Vegetabile, non autem Lapideum, pertinere, docet figura, structura, generatio & analogia.
13. *Artificiales* lapides omnes merito excludimus, ut *Cerauniam*, *Boracem*, *Armoniacum*, *Vitriola factitia* &c. e. gr. *Vitriolum Plumbi* seu *Sacharum Saturni*, per consequens *Ochram plumbi* seu *Cerussam*, &c.
14. *Apyros* dixi illos lapides, qui diutissime vi ignis resistunt & conficiendis instrumentis Chemicis maxime idonei sunt. Nihil tamen in tota rerum natura, ne Argentum quidem & Aurum ignis summi, speculo caustico producti, vehementiam eludere potest.

OBSERVATIONES IN REGNUM ANIMALE.

1. Zoologia, pars illa Historiæ Naturalis Nobilissima, longe minus exulta est, quam dæ reliquæ ejus partes. Si tamen vel motum, vel mechanismum, vel sensus externos internosque, vel denique figuram Animalium, cæteris præstantiorem, respiciamus, omnibus in aprico erit, Animalia esse summa & perfectissima Creatoris opera.
2. Si Zoologias Auctorum sub examen revocemus, maximam partem nihil nisi narrationes fabulosas, diffusum scribendi modum, Chalcographorum Icones & Descriptiones imperfectas, ac sæpe nimis extensas, inveniamus. Paucissimi vero sunt, qui Zoologiam in Genera & Species secundum leges Systematicas redigere tentarunt, si Nobiliss. *Willughbejum* & Clariss. *Rajum* excipiamus.
3. Hinc Observationibus, quas unquam propria autopsia obtinere potuerim adjutus, Systema quoddam Zoologiæ conscribere cœpi, quod heic Tibi sisto Illustris Lector. In *Tetrapodologia* Ordines Animalium à Dentibus; in *Ornithologia* à figura Rostris; In *Entomologia* ab Antennis & Alis &c. inprimis desumfi.
4. In *Ichthyologia* nullam ipse elaboravi Methodum, verum Suam nobiscum communicavit summus nostri temporis Ichthyologus Cl. D. *Petr. Artedi, Suecus*, qui in distinguendis Generibus Piscium Naturalibus, & Specierum differentiis parem sui vix habuit. Hanc Curioso Lectori jam sisto, ut ideam totius operis heic videat. Plura Ill. Lect. brevi ab Eodem expectabit, *Institutiones nempe totius Ichthyologiæ*.
5. Sunt qui putent *Zoologiam* minus *utilem* esse, quam reliquas Historiæ Naturalis partes, inprimis ad minutissima Animalcula quod attinet; sed si hucusque notissimorum tantummodo Insectorum Noxam, Utilitatem & Proprietates consideremus, facile apparebit, quantam utilitatem, eamque magni momenti futuram, affunderent *idivntes* eorum, quæ nondum probe cognita nobis sunt.
6. *Noxa* (5) Insectorum ex sequentibus satis superque patet: ex. gr. *Blatta* in Finlandia Russiæque & panes, & omnis generis vestimenta consumit, ita ut Incolæ intensissima hieme domicilia sua ad tempus relinquere coacti sint, usque dum frigore pereat. *Oestrum Lapponicum* tertiam circiter partem Cervorum Rangiferorum seu pecudum Lapponicarum, dum adhuc juvenes existunt, destruit. *Teredo Navium* quantum detrimentum navibus & palis attulerit, omnibus in confesso est. *Culices* quanta molestia homines & pecudes in provinciis Lapponiæ finitimis afficiant, dicere vix possum. *Grylli domestici*, notissimi illi murorum incolæ, quam molestum stridorem edant, & quam multas infomnes noctes dormituris creent, res notissima est. *Muscas domesticas*, in Finmarkia Norvegica, totas domos implevisse & nihil intactum reliquisse, ipse in itinere Lapponico vidi. *Pulices* Mulieribus, *Pediculi* Nautis & Militibus quantum laborem & molestiam multis in locis facefcant, nulli non constat. Imo Quadrupedia quoque, Aves &c. propriis *pediculis* molestantur. *Acari* Insectorum minima animalcula, ipsa exanthemata corporis humani sæpissime causant. Quanto agmine *Locustæ Africanæ* paucis abhinc annis in quibusdam Europæ locis vegetabilia devastarint, & quanta strage *Erucæ papilionum* quotannis arborum folia exedant, notissimum est. *Gyrinus terrestris* Nostr. quomodo Plantarum Embryones tenellos primo vere destruat, Hortulani optime noscunt. *Dermestes* pretiosissimas pelles Quadrupedum & Avium miro modo dilacerat. *Oestrum Bovinum* molestia maxima defatigatos boves æstivo tempore afficit. Quam multos homines *Aranei* & *Scorpii* necarint, & *Tarantule* insaniã affecerint, observationes Medicorum testantur, ut sexcenta ejusmodi præteream.
7. *Ufus* (5) vero Insectorum maximos in arte Tinctoria præbent *Coccionella*, *Kermes*, *Galle* ab Ichneumonibus productæ. *Cambaridum* usus in Chirurgia, *Meloës* in Medicina, *Bombycum* in arte Textoria, mellis *Apum* in Oeconomia &c. notissimus est.
8. *Proprietates* (5) Insectorum qui considerare velit curiosus Scrutator, vix ullibi majori afficiatur voluptate. Examina modo: Rostrum *Curculionis*, Cornua *Lucani*, Antennas *Tragoceri*, Articulos *Meloës*, Alas *Forficulæ*, Plumam *Papilionis*, Oculos *Tabani*, Ventriculum *Ricini*, Aculeum *Crabronis*, Colorem *Cambaridis*, Elasticitatem *Notopeda*, Stridorem *Grylli*, Odorem *Cimicis*, Exilitatem *Acari*, Coitum *Libellule*, Nidum *Ichneumonis*, Favos *Apum*, Hibernaculum *Oestri*, Ædificium *Vespe*, Testam *Eremitæ*, Vitam *Ephemera*, Acervum *Formicæ*, Foveam *Formicæ-Leonis*, Telam *Aranei*, Natatum *Monoculi*, Cursum *Gyrini aqv.* Phosphorum *Lampyridis*, Scintillas *Scolopendræ*, Renovationem *Cancris*, Motum Spiralem *Erucæ ex Musca cærulea provenientis*, Vitam fere indestructibilem *Erucæ aquaticæ Tabani*, & Metamorphoses sic dictas fere omnium *Insectorum*.
9. Ova plurimorum Insectorum triplici Integumento obducuntur; abscedente Integumento Primo appellatur *Eruca*, Secundo *Propolis*, & Tertio tandem *Insectum* perfectum; hinc in ejusmodi ovis triplex exclusio Pulli.
10. In Tubo Intestinali Hominum tres Species animalium occurrunt, Lumbrici nempe, *Ascarides*, & *Tæniæ*. Quod *Lumbricus* intestinorum una eademque sit species cum Lumbrico terrestri vulgarissimo, monstrat figura omnium partium. Quod *Ascarides* iidem sint cum Lumbricis illis minutissimis, in locis palustribus ubique obviis, ex autopsia clarissime patet. *Tænia* hucusque pro specie parasitica habita est, quum in Hominibus, Canibus, Piscibus &c. frequentissime solitaria reperta fuerit, & maximum negotium illis facefcant, qui in indagandâ Generatione Animalium diligentem operam contulerunt. Ego vero in itinere Reuterholmiano-Dalekarlico Ann. 1734. constitutus in præsentia Septem Sociorum meorum hanc inter Ochram acidularem Jærnensem inveni, quod maxime miratus sum; quum aqua acidulari ejusmodi *Tæniæ* expellere plurimi tentant. Hinc sequitur Vermes non oriri ex ovis Insectorum, Muscarum & similibus (quod si fieret nunquam multiplicari possent intra Tubum Intestinalem, & secundum gradus metamorphoses perirent) sed ex ovis vermium prædictorum, unã cum aqua bibendo haustis; unde patet medicamenta Insectis adversa non per consequens vermes necare.

